Umenie a kultúra v 17. a 18. storočí

Adam Jenča a Alica Jenčová, Sekunda

14. júna 2022

Obsah

Raný barok Hudba Vrcholný barok Barok Neskorý barok Nástroje Klasicizmus Skladatelia Klasicizmus Výtvarné umenie Skladatelia Barok Námety Literatúra Predstavitelia 17. storočie Klasicizmus Významní spisovatelia 17. Kvíz storočia Hudba 18. storočie Významní spisovatelia 18. Literatúra storočia Architektúra Výtvarné umenie Architektúra Baroková architektúra Zdroje

Hudba

Barok

- Začiatok hudobného novoveku
- Odčlenenie inštrumentálnej hudby
- Dôraz na polyfóniu

Notový zápis z baroka

Odčlenenie inštrumentálnej hudby

Barok / Nástroje

- Najvyužívanejšie:
  - ► Flauta
  - Trúbka
  - Organ
  - Čembalo
  - Sláčikový orchester

Organ

Čembalo

Flauta

Trúbka

Barok / Skladatelia

- ► Raný barok
  - C. Monteverdi
- ► Vrcholný barok
  - J. S. Bach ukážka
  - ► G. F. Händel
  - A. Vivaldi ukážka

Johann Sebastian Bach

Antonio Vivaldi

Klasicizmus

- Vznik a rozvoj sonátovej formy
- ► Rozlišovanie dur/mol
- ▶ Vznik symfónie

Najväčší skladatelia klasicizmu: Haydn, Mozart a Beethoven

Klasicizmus / Skladatelia

- ► Joseph Haydn ukážka
- ► Wolfgang Amadeus Mozart ukážka
- Ludwig van Beethoven ukážka
- ▶ Niccolò Paganini ukážka
- ► Christoph Willibald Gluck ukážka

L. van Beethoven

W. A. Mozart

Literatúra

17. storočie

- Renesancia -> prostredie pre nové myšlienky
- ▶ "Čo viem ?" = skepticizmus
- Prechod do modernej doby + nárast významu vedy = kríza v umení

William Shakespeare

Miguel de Cervantes

17. storočie / Významní spisovatelia 17. storočia

- ► John Milton
- ► Lope de Vega
- ► René Descartes
- Molière

John Milton

René Descartes

18. storočie

- Literatúra ovplyvnená osvietenstvom
- Vznik moderného románu
- Encyklopédia

Daniel Defoe

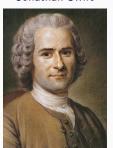
Voltaire

18. storočie / Významní spisovatelia 18. storočia

- ► Jonathan Swift
- ▶ J.W. von Goethe
- ► Denis Diderot
- J.J. Rosseau

Jonathan Swift

J.J. Rosseau

Architektúra

Baroková architektúra

- ► Barok "vzbura" proti prísnym pravidlám renesancie
- ▶ Vznik: 17. storočie , Taliansko začatá katolíkmi
- Dekoratívne prvky
- Prehnaný dôraz na zložitosť

Interiér kostola sv. Ignáca z Loyoly, Rím

Baroková architektúra / Raný barok

- Odpoveď na reformáciu
- Objednávatelia Jezuiti
- ► Stavby
  - ► Carlo Maderno Fasáda Baziliky Sv. Petra
  - ► Giacomo della Porta Kostol II Gesú
  - ► Salomon de Brosse Luxemburský palác
  - ► Louis le Vau château Vaux-le-Vicomte
  - ▶ Giovanni Maria Bernardoni Kostol Sv. Petra a Pavla

Strop kostola II Gesú

Luxemburský palác

Baroková architektúra / Vrcholný barok

- Patrón: Pápež Urban VIII.
- ► Hlavný cirkevný architekt: Gian Lorenzo Bernini
- ► Stavby:
  - ▶ Bernini Barokové centrum Ríma
  - ► Francesco Borromini Kostol San Carlo alle Quattro Fontane
  - Maderno, Bernini a Borromini Palác Barberiniovcov
  - ► Baldassare Longhena Kostol Santa Maria della Salute
  - ▶ Pietro da Cortona Kostol Santi Luca e Martina

Palác Barberiniovcov

Santa Maria della Salute

Santi Luca e Martina

Baroková architektúra / Neskorý barok

- Vznik rokoka orientálne vplyvy
- ► Španielsko Churriguerizmus -> "ultrabarok"
- ► Stavby:
  - Filippo Juvarra Bazilika na Superge
  - ▶ J. Hardouin-Mansart Zrkadlová sieň a kaplnka vo Versailles
  - Fischer von Erlach Kalskirche
  - ▶ Jose Benito de Churriguera Oltár v Segovijskej Katedrále

Kaplnka Versaillského Paláca

Karlskirche

Oltár v Segovijskej Katedrále

Klasicizmus

- ▶ Vznik : 2. polovica 18. storočia
- Znovuobjavenie antiky
- Bez výstredností baroka
- Stavby:
  - Pierre-François-Léonard Fontaine Víťazný oblúk
  - ► Jacques-Germain Soufflot Panteón
  - ► Angel-Jacques Gabriel Petit Trianon

Víťazný oblúk

Panteón

Petit Trianon

Výtvarné umenie

Barok

- Ovplyvnené:
  - Katolíckou reformou
  - ► Pokrokom vo vede
- Kládol sa dôraz na dramatickosť

B. E. Murillo - Svätý Peter v slzách

S. Rosa - Filozofia

Barok / Námety

- Náboženské výjavy
- Mýtologické postavy

O. Gentileschi - Dávid a Goliáš

M. Caravaggio - Bakchus

Barok / Predstavitelia

- Rembrandt van Rijn
- ▶ Jan Vermeer
- ► Anthony van Dyck
- ► Michelangelo Merisi da Caravaggio

Rembrandt - Nočná hliadka

Jan Vermeer - Mliekarka

Anthony van Dyck -Prestávka na úteku do Egypta

Klasicizmus

- Vznikol vo Francúzsku
- Antické umenie
- ► Po objavení Pompejí
- Prestali sa používať náboženské výjavy
- ► Realizmus

Jacques-Louis David - Sľub Horáciov

Joseph-Marie Vien - Rozlúčka Hektora a Andromachy

Kvíz

Kto nepatril medzi skladateľov baroka?

- 1. J. S. Bach
- 2. A. Vivaldi
- 3. G. F. Händel
- 4. W. A. Mozart

Kto nepatril medzi skladateľov baroka?

- 1. J. S. Bach
- 2. A. Vivaldi
- 3. G. F. Händel
- 4. W. A. Mozart

Kto zložil túto skladbu?

- 1. C. Monteverdi
- 2. J. Haydn
- 3. L. van Beethoven
- 4. N. Paganini

Kto zložil túto skladbu?

- 1. C. Monteverdi
- 2. J. Haydn
- 3. L. van Beethoven
- 4. N. Paganini

Kto napísal Stratený raj?

- 1. W. Shakespeare
- 2. D. Defoe
- 3. J. Milton
- 4. J. Swift

Kto napísal Stratený raj?

- 1. W. Shakespeare
- 2. D. Defoe
- 3. J. Milton
- 4. J. Swift

Čo je najvýznamnejšie dielo Miguela de Cervantes?

- 1. Don Quijote
- 2. Hamlet
- 3. Rozprava o Metóde
- 4. Šialenstvo vo Valencii

Čo je najvýznamnejšie dielo Miguela de Cervantes?

- 1. Don Quijote
- 2. Hamlet
- 3. Rozprava o Metóde
- 4. Šialenstvo vo Valencii

V akom štýle bola postavená táto stavba?

- 1. Skorý barok
- 2. Vrcholný barok
- 3. Churriguerizmus
- 4. Klasicizmus

V akom štýle bola postavená táto stavba?

- 1. Skorý barok
- 2. Vrcholný barok
- 3. Churriguerizmus
- 4. Klasicizmus

Kto bol hlavný cirkevný architekt počas obdobia vrcholného baroka?

- 1. Urban VIII.
- 2. Carlo Maderno
- 3. Gian Lorenzo Bernini
- 4. Filippo Juvarra

Kto bol hlavný cirkevný architekt počas obdobia vrcholného baroka?

- 1. Urban VIII.
- 2. Carlo Maderno
- 3. Gian Lorenzo Bernini
- 4. Filippo Juvarra

Čo nevyužívalo barokové umenie ?

- 1. Dramatickosť
- 2. Inšpiráciu antikou
- 3. Mýtologické námety
- 4. Biblické výjavy

Čo nevyužívalo barokové umenie ?

- 1. Dramatickosť
- 2. Inšpiráciu antikou
- 3. Mýtologické námety
- 4. Biblické výjavy

Kto namaľoval tento obraz?

- 1. M. Caravaggio
- 2. J. Vermeer
- 3. Rembrandt
- 4. J. M. Vien

Kto namaľoval tento obraz?

- 1. M. Caravaggio
- 2. J. Vermeer
- 3. Rembrandt
- 4. J. M. Vien

KONIEC

Zdroje

KNIHY

- Evans, Benjamin Ifor, a Bergonzi, Bernard. A short history of English literature. Penguin books, 1940.
- Briggs, Martin Shaw. Baroque architecture. TF Unwin, 1913.

▶ INTERNET

- https://www.britannica.com/art/Western-literature/The-17th-century
- https://en.wikipedia.org/wiki/17th_century_in_literature
- https://en.wikipedia.org/wiki/Spanish_Baroque_architecture
- https://www.britannica.com/art/Neoclassical-architecture
- https://beliana.sav.sk/heslo/klasicizmus
- https://vytvarnavychova.sk/57-klasicizmus
- https://www.britannica.com/art/Baroque-art-and-Architecture
- https://classicfm.com/discover-music/periods-genres/baroque
- https://baroque.org/baroque/whatis

Ďakujeme za pozornosť